

Καλησπέρα σας

Για όλους εμάς που εργαζόμαστε στη Διεύθυνση Νεώτερου Πολιτιστικού Αποθέματος και Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, η σημερινή μέρα είναι ιδιαίτερη, για πολλούς λόγους. Αφενός, επειδή η συνεργασία του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών συναντά τον πρώτο σταθμό έκφρασής της και αφετέρου, γιατί μας δίνεται η ευκαιρία να καλωσορίσουμε όλους εσάς και να μοιραστούμε μαζί σας ένα σημαντικό κομμάτι της δουλειάς μας, που εναρμονίζεται με μία γενικότερη διεθνή τάση και αφορά σε περισσότερες της μίας επιστημονικές κοινότητες.

Οι εισηγήσεις που προηγήθηκαν, παρουσίασαν τόσο την αφετηρία για το ΥΠΠΟΑ, δηλαδή τη Σύμβαση της UNESCO για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά (2003), καθώς και τα πεδία εφαρμογής της στον αγροδιατροφικό τομέα. Βασικό στόχο του εργαστηρίου αυτού αποτελεί η ενίσχυση της διεπιστημονικής συνεργασίας στους τομείς που προαναφέρθηκαν και που ουσιαστικά έδωσαν τον τίτλο στη σημερινή ημερίδα: οι αγροδιατροφικές παραδόσεις ως πολιτιστική κληρονομιά. Αποτελεί πεποίθησή μας ότι στο πεδίο αυτό συναντώνται επιστημονικά τομείς όπως της γεωπονίας, της λαογραφίας, της δαιτολογίας/ διατροφής, της μουσειολογίας κ.ά.. Θα θέλαμε να πυροδοτήσουμε τη συζήτηση με κάποιες ιδέες μας.

Αναλυτικά:

Στο πλαίσιο της εφαρμογής της Σύμβασης της UNESCO, οι κοινότητες/ φορείς των – εν προκειμένω – αγροδιατροφικών παραδόσεων, καταθέτουν στο ΥΠΠΟΑ ένα Δελτίο του στοιχείου άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς που τους ενδιαφέρει να αναδείξουν. Η συγκρότηση διεπιστημονικών ομάδων από προπτυχιακούς φοιτητές, οι οποίες σε συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες και με έμφαση στις κοινότητες των φορέων που έχουν πάντοτε τον πρώτο λόγο, θα συντονίσουν τη

στοιχειοθέτηση τέτοιων Δελτίων αγροδιατροφικών παραδόσεων με την επιστημονική συνδρομή της Υπηρεσίας μας, μπορεί να λειτουργήσει με πολλαπλά οφέλη προ όλες τις κατευθύνσεις. Στη διάχυση της γνώσης και της πρακτικής στην περιφέρεια, καθώς και στην ενεργοποίηση και υποστήριξη των κοινοτήτων ως προς το να καταγράψουν και να αναδείξουν τις αγροδιατροφικές τους παραδόσεις, η διεπιστημονική συνεργασία μπορεί να αποτελέσει κινητήριο μοχλό για την ανατροφοδότηση της διαδικασίας και της επιτυχίας της σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Ένα άλλο πεδίο, στο οποίο συναντώνται διεπιστημονικά οι τομείς που προαναφέρθηκαν, είναι αυτός των φοιτητικών εργασιών. Οι αγροδιατροφικές παραδόσεις, υπό το πρίσμα της ανάδειξής τους ως πολιτιστικής κληρονομιάς, προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα θεματικών επιλογών τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο, με κάθε θετική διάθεση από το Υπουργείο Πολιτισμού για στήριξη. Και εδώ μπορούν να συναντηθούν γεωπόνοι, λαογράφοι, διαιτολόγοι, που ο καθένας από τη δική του επιστημονική προσέγγιση, μπορεί να συμβάλει στη διαφύλαξη και αξιοποίηση των παραδόσεων αυτών. Ας σημειώσουμε εδώ, πως η ανάδειξη και αυτής της πλευράς των αγροδιατροφικών παραδόσεων κρίνεται πλέον απαραίτητη και σε κάθε προσπάθεια προβολής τοπικών προϊόντων που σχετίζονται με αυτές καθώς και προώθησής τους στο διεθνές αγοραστικό κοινό.

Και επειδή στο Υπουργείο αγαπάμε τις εκθέσεις, έχουμε μία πολύ ωραία ιδέα , που έχει ωριμάσει και πλέον αποτελεί στόχο: την υλοποίηση μιας μετακινούμενης έκθεσης για τις αγροδιατροφικές παραδόσεις του ελλαδικού χώρου. Η έκθεσή αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει και να προβάλλει πολλές διαστάσεις της παραδοσιακής ελληνικής διατροφής όπως καλλιεργητικές μεθόδους, πολιτισμικές εκφάνσεις, διατροφολογικά χαρακτηριστικά και ως εκ τούτου, η συλλογή του απαραίτητου υλικού, η

τεκμηρίωση και ο σχεδιασμός είναι τομείς που έχουν ανάγκη διεπιστημονικής προσέγγισης από γεωπόνους, λαογράφους, διαιτολόγους και μουσειολόγους. Η μουσειολογική/ μουσειογραφική μελέτη που θα προκύψει, θα κατατεθεί στις υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, ώστε εφόσον εγκριθεί, να υποστηριχθεί η υλοποίησή της και η περιοδεία της τόσο στην ελληνική περιφέρεια όσο και στο εξωτερικό.

Κάτι που επίσης υπάρχει ως ιδέα στη Διεύθυνσή μας είναι η διοργάνωση ενός summer school, που στόχο θα έχει ακριβώς τη διαμόρφωση ενός πλαισίου για τη μελέτη και ανάδειξη της πολιτισμικής προέκτασης των αγροδιατροφικών παραδόσεων, συνδεδεμένου με μία συγκεκριμένη περιοχή. Αυτή θα μπορούσε για παράδειγμα, ως αφετηρία, να είναι η περιοχή της Κορώνης, μία από τις εμβληματικές Κοινότητες της εγγραφής της Μεσογειακής Διατροφής στον Διεθνή Κατάλογο της UNESCO και φυσικά στη συνέχεια να ακολουθήσουν και άλλες σε περιοδική βάση.

Ιδέες υπάρχουν πολλές και ανυπομονούμε να ακούσουμε και τις δικές σας. Πιστεύουμε ότι η διεπιστημονική συνεργασία στο συγκεκριμένο πεδίο θα ανοίξει νέους δρόμους για την καταγραφή και την ανάδειξη του αγροδιατροφικού τομέα υπό το νέο πρίσμα της πολιτιστικής κληρονομιάς που φέρουν οι παραδόσεις του. Από την πλευρά της Διεύθυνσης Νεώτερου Πολιτιστικού Αποθέματος και Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, εκφράζουμε την ουσιαστική στήριξή μας σε κάθε διεπιστημονική συνεργασία προς αυτήν την κατεύθυνση.

Σας ευχαριστώ.